

cesnovcu avto ni bil kos teži, moral je ritanski nazaj, zadel ob breg in se prekucnil, da so potniki komaj zlezli izpod voza. Pri ponovnem zaletu je avto premagal strmino in dosegel Bistrico. Na povratu je počila na strmini zavora in avto je zdrčal s precejšnjo brziho navzdol. Na srečo je zadelo vozilo na ovinku ob kup drv ter se ustavilo, sicer bi bilo strmoglavilo v prepad.

Zavraten umor bivšega poslanca, ministra in hrvatskega politika. Dne 24. avgusta, kmalu popoldne, je ustrelil neznanec v Zlataru v Zagorju na svojem posestvu bivajočega Mirka Neudorferja. Neznanec je prosil Neudorferja, naj ga sprejme v službo. Ko je zaproseni zahteval od prosilca izkazila, je potegnil ta mesto dokumentov revolver in oddal na Neudorferja dva smrtonosna strela ter pobegnil proti bližnjemu gozdu. Neudorfer je bil Zagorec in rojen leta 1879 v Zlataru. Po končanih gimnazijskih in ekonomskih naukih je prevzel očetovo posestvo. Od l. 1920 je bil poslanec Radičeve stranke in l. 1925 je bil državni podtajnik v finančnem ministrstvu. L. 1930 je vstopil v vlado generala Živkoviča in je vodil kmetijsko ministrstvo eno leto.

Strahovit vihar v Ameriki. Dne 23. avgusta je divjalo ob vzhodni ameriški obali strahovito neurje. Vihar je ponekod divjal s hitrostjo 80 milj na 1 uro. Povzročil je nad dva milijona dolarjev škode. V Norfolku so morski valovi preplavili ulice in ceste. Štiri osebe so utonile. Pomol je porušen. V Portsmouthu je pretrgani električni tok ubil tri črnce. Salisbury je baje popolnoma razdejan. Vihar je dosegel tudi Washington, toda tu je divjal že z zmanjšano silo. Navzlic temu je ruval drevesa, prevračal avtomobile in ustavil ves tramvajski promet. Vse letalske zveze so bile prekinjene. Ladje vojne mornarice na vsej vzhodni obali imajo nalogo, da pomagajo ogroženim ladjam in parnikom.

Kmetijska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra bo obsegala: a) sirarsko in mlečarsko razstavo, na kateri sodelujejo skoraj vse mlečarske in sirarske zadruge; b) čebelarški oddelek in sejem za med; c) oddelek za zelenjadarstvo; d) oddelek za vino in vinski sejem. Kmetijsko razstavo organizira kmetijski odbor velesejma. Tež razstavi bo priključena še: e) razstava dalij, ki jo priredi Klub ljubiteljev dalij v Ljubljani. Dalje bodo priključene še sledeče razstave: f) razstava goveje živine montafonske pasme, ki jo priredi živinorejska zadruga »Jugomontafon«. Razstava se vrši dne 2. in 3. septembra; g) razstavo koz in ovac priredi Društvo rejcev malih živali »Živalica« in traja od 4. do 11. septembra; h) ves čas razstave, to je od 2. do 11. septembra, velika razstava poljedelskih strojev in orodja.

Občinski zakon mora vsakdo poznati, kdor hoče voditi kako skupino pri občinskih volitvah. Zato si ga pravočasno naročite, stane: broširan 8 Din, vezan 15 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerno. Vodja primarij dr. Černič. 867

JAVNA ZAHVALA.

Podpisana Strmšek Franc in Marija, posestnika v občini Hošnica štev. 17, župnija Laporje, srez Maribor des. br., se javno zahvaljujeva upravi »Slovenskega gospodarja« za podeljeno in izplačano podporo 1000 Din, katero sva prejela kot celoletna naročnika »Slov. gospodarja« vsled požara uničenih vseh hišnih in gospodarskih poslopij, vseh premičnin, obleke in živeža. Pogorelo je meseca junija letošnjega leta. Vsled tega vsakemu naročniku »Slov. gospodarja« toplo priporočava, da plača vselej celoletno naročnino. Kdor še ni naročnik, naj si ta prekristni gospodarski list takoj naroči.

Hošnica, dne 20. avgusta 1933.

Strmšek Franc in Marija.

Henko

Če daste nekaj prgišč Henko v kotel, vam je pranje zelo olajšano. V vodi se nahajajoče apno se na ta način uniči in penjenje mila ali pralnega sredstva postane dosti jačje.

Milijoni mehikanskega cesarja.

Zadnje dni so prinesli svetovni časopisi vest, da je rešil iz morskega dna francoski parnik leta 1911 v luki Norfolku v severnoameriški državi Viržinija z mehikansko ladjo »Merida« potopljene zaklade. Ti zakladi so bili last v Mehiki ustreljenega cesarja in avstrijskega nadvojvode Maksimilijana ter njegove soproge Charlotte. Ko se je odločil nadvojvoda Maksimilijan, da prevzame mehikanski prestol, je mobiliziral celotno svoje premoženje, katerega je vzel s seboj v zlatu. Svota, katero je skupil za svoja posestva v Avstriji, na Francoskem in v Belgiji, je znašala 20 milijonov zlatih kron. K temu izkupi-

Avtomobilske nesreče v ameriških Združenih državah.

Od vseh nenaravnih načinov smrti je avtomobilska smrt v Združenih državah na prvem mestu. Od l. 1921 se je razmnožilo število od avtomobilov na smrt povoženih v tisoče in je doseglo l. 1931 33.740 žrtev, kar znači toliko kakor 2 tretjini vseh ameriških — frontnih izgub med svetovno vojno. Leta 1932 beležijo v Ameriki izza zadnjih 10 let prvi padec števila od avtomobilov povoženih na 29.500, kar znači 13 odst. v primeri s prejšnjim letom. Padec smrtnih žrtev je v letu 1932 pripisovati zboljšanju prometa,

Pavel Keller:

4. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Opazoval sem njegove roke. Oblika rok je po mojih mislih podolgasta. Tudi Grčarjeve roke bi imele tako obliko, toda podolžna os ni tekla od zgoraj navzdol, temveč od leve na desno: njegove roke so bile namreč bolj široke ko dolge. Prste pa je imel take, kakor da bi mu jih bil privihal velikan. Kar je bilo odvezeto dolžini, je prišlo v vozlih na dan, na členkih in hrbtu rok. Ti vozli so rdeče-modri, nekateri tresočji se, drugi utiščanci. Po hrbtu rok se šopirijo goste kocine, ki pa so tu in tam oddrgnjene, odpraskane. Na koncu prstov ni videti skoraj nobenega nohta, zato pa tembolj debela koža roženica. Zdi se, da je tudi dlan sama pokrita s tako kožo. Čudil sem se, kako je mogoče, da je taka roka sploh še toliko pregibljiva, da kaj poprime.

In kako je poprijela! Če je ležal tam na tleh grob, zakoreninjen hrastov štor, ki je v stoletjih okamenel tako, da bi se ne omehčal, tudi če bi ga tisoč let namakal na dnu reke — Grčar ga je razklal v nekaj minutah v treske. Stal je pred njim majhen, zlezal je sam vase, s svojimi krivimi nogami, z drgetajočim hrptom, z udi, ki so se zdeli potegnjeni iz sklepov — in je vendar zamahnil kakor velikan. Veliko veselje je živelo v njem —

Tisto veselje, da bi vse opreke premagal s svojo lastno močjo. Veselje poveljniskovo, vrisk borečega se in zmagujočega umetnika sta s srečo drvarja Grčarja morebiti v sorodu. Le — kakor rečeno — bolj kakor senci — mnogo bolj kakor senci, in seveda še dolgo ne tako važna za svet je sreča Grčarjeva, kakor pa sreča drugih zmagovalcev.

Nisem se mogel odtrgati od tega drvarja. Sedel sem na hrastov štor, si prižgal cigaro in ponudil eno tudi Grčarju. Zarezal se je in vtaknil cigaro v hlačni žep. Nato sem ga vprašal, če bi morebiti rajši hotel kozarček žganja. Tedaj

ku še pripadajo bogata darila ruskega carja in dragocenosti njegove soproge Charlotte, katere so bile cenjene na okroglo 5 milijonov zlatih kron. Tega premoženja se cesar sam v kratkem času cesarjevanja ni niti dotaknil. Ko je bil Maksimilijan ustreljen, je tvorilo njegovo nedotaknjeno premoženje zapuščino. Nova mehikanska vlada je sicer cesarjevo premoženje na papirju zaplenila, v resnici pa ni od njega porabila niti vinarja. Za tem se je zgodilo nekaj posebnega, cesar nikdo ni slutil. Avstrija ni mignila niti z mezincem, da bi bila zahtevala nazaj omenjenih 20 milijonov in tako je ostalo Maksimi-

lijanovo premoženje do leta 1911 v Mehiki. Še le leta 1911 je ukrenil mahikanski predsednik, naj se naloži cesarjeva zapuščina v evropskih bankah in v Evropi bi naj določili, kdo da je postaven dedič. Leta 1911 so naložili Maksimilijanove zaklade, izvzemši nekaj umetno izdelanih posod, ki so še danes v narodnem muzeju v Mehiki, na mehikanski parnik »Merida«. Na poti v Evropo se je ladja potopila pri Norfolk otočju in ž njo vred tudi Maksimilijanova zapuščina. V zadnjih letih so večkrat poskušali, da bi dvignili omenjene zaklade, a se je ta nakana še le zdaj posrečila Francozom.

Velikonedeljska dekanija

ima v nedeljo dne 3. septembra t. l. dekanijsko proslavo 1900letnice Kristusove smrti a sledečim sporedom:

1. Dne 1. septembra, prvi petek v mesecu, bo v vseh župnijah dekanije ob šestih zjutraj molitvena, spokorna, zadostilna in prosilna pobožnost s sv. mašo in s skupnim sv. obhajilom za rešitev človeštva iz sedanjega vsestranskega gorja.

2. Dne 2. septembra ponovitev sv. obhajila v isti namen.

3. V nedeljo dne 3. septembra se udeležijo vse župnije skupne dekanijske proslave v Veliki Nedelji: ob šestih zjutraj do konca predpoldanske slavnosti skupne spokorne, zadostilne in prosilne molitve, ob devatih pridiga o potrebni oddolžitvi človeštva božjemu Odrešeniku na sv. križu in presv. Evharistiji, posvetitev presv. Srcu Jez., slovesna sv. maša v cerkvi in tiha zunaj cerkve, spokorna, zadostilna procesija z Najsvetejšim po potih, kakor na Telovo, zahvalna pesem, pesem »Povsod Boga« in večernice. — Popoldne ob dveh v župnijski cerkvi proizvajanje Haydnovega oratorija »Sedem zadnjih besed Jezusovih na križu«, poje pevsko društvo »Maribor« z vojaškim orkestrom pod vodstvom kapelnika g. Janeza Gašpariča. Za kritje koncertnih stroškov se pobira zmerna vstopnina: sedeži po 8 in 6 Din, stojišča po 4 Din. Vstopnice se lahko takoj naročijo pri dekanijemskem uradu Velika Nedelja.

DRUŠTVENE VESTI

Pongrac Turnšek:

Pri mladini je bodočnost.

V težkih razmerah je težko ustvariti si boljšo bodočnost. In vendar moramo stremeti za tem ciljem. To je predvsem naloga mladine. Ako mladina zanemarija to nalogo, dela proti svoji koristi in zoper dobrobit ljudstva. V težkih razmerah sedanosti opažamo borbo poedinih stanov za obstanek. Nekateri stanovi so v tej borbi dobro opremljeni z orožjem. Ti stanovi so si priborili že mnogo pravic, le kmeti stan, ki je temelj naroda in države, je dosegel le malo ali skoraj nič. Ne pozna osemurnega delavnika, dvanajst-, šestnajst- in celo večurni delavnik zahteva njegov poklic, če hoče, da mu daje zemlja to, kar je potrebno za prehrano njemu in drugim. Ne pozna počitnic, ne raznih letovišč in zabavišč, čeravno bi mu tudi prijala in bi jih bolj zaslužil nego oni, ki jih danes uživajo.

Kmetska mladina mora izboljšanju kmetskega položaja posvečati posebno skrb. Ali se tega zaveda? Radi ji očitajo, da premalo skrbi za splošno in sta-

novsko izobrazbo, da ni dovolj dovteta za napredek v gospodarstvu, temveč se vdaja alkoholizmu in otopelosti. Morda je nekoliko resnice na tem. Priznati pa moramo, da napredkaželjni kmetski mladini manjka prilike in časa za samoizobrazbo. Neizobražena mladina pomenja ogrožanje bodočnosti in napredka kmetskega stanu. Kmetska mladina, zavedaj se tega! Kdor leži doma v zapečku brez krščanskega časnika in brez dobre knjige v rokah, brezuspešno sanja o boljši bodočnosti. Kdor čepi po gostilnah, tak zapravlja svoja mlada leta, tak bo zapravil lepo bodočnost sebi in svojemu stanu. Kdo bo prinesel našemu kmetskemu stanu lepšo in boljšo bodočnost? Mi sami! Že Krek je dejal: »S pričakovanjem kralja Matjaža ni nič, mi na jugu bodemo uživali samo to, kar si bomo z zaviranimi rokavi priborili.« Torej v nas samih je rešitev vprašanja naše bodočnosti. Zato naj živi delo! Z novimi upi in z osveženimi silami na delo na polju, pa tudi na njivi našega duha!

*

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naš neumorni in že dovolj priznani cerkveni pevski zbor priredi v nedeljo dne 10. septembra spevoigr »Darinka« in pridene burko »Pogodba«. Začetek ob treh popoldne. Iskreno vabimo vse

soseda in domačine k tej prireditvi. Želimo in upamo, da ne bo nobenemu žal, ako nas je obiskal. Posebnih vabil ne pošiljamo in prosimo, naj se sprejme to povabilo prav dobrohotno.

Sv. Benedikt. Tambaraški zbor »Mura« iz Gornje Radgone priredi v nedeljo dne 3. septembra izlet k nam in bo vprizoril pod vodstvom g. Fr. Grand, gojenca orglarske šole v Celju, burko s petjem v dveh dejanjih »Kmet Herod«. Med odmorom in po igri svira tambaraški zbor. Vstopnina bo prosta, sprejmejo

si je iz same hvaležnosti obrisal nos. Padovka je prinesla žganja, napravila s svetohlinskim zgražanjem »puh!« in odštorkljala v svojih cokljah nazaj v hišo. Grčar je gledal za njo in rekel: »Prismoda!« in po tej besedi, katero ji je privoščil, izpil žganje. Nato se je z novo močjo lotil svojega težavnega posla.

Pomislil sem na roke svojega prijatelja Ivana. Najlepše moške roke ima, kar sem jih kdaj videl. Če je moral igrati gosli pri koncertu, so priskočili na pomoč vsi mestni moški in ženski umetniki za nego rok. Zaradi rok! In zaradi modela! Slikarji so slikali njegove roke, podobarji so jih oblikovali; lastnica neke prodajalne za rokavice je pripovedovala vsakemu kupcu, da kupuje »mojster« rokavice za svoje »božanstvene« roke le pri njej. Seveda po meri. Nobene niso za te kraljevske oblike njegovih rok, čeprav jih imajo že toliko v zalogi.

Ivan je potreboval svoje roke za gosli, kakor je Grčar potreboval svoje za sekanje drv.

Začel sem opazovati svoje roke in sem prišel prav na žalostne misli. Na teh rokah ni bilo vi-

deti nič kaj posebnega: nič imenitnega, nič grobega, nič kaj posebno negovanega, seveda tudi nič kaj zanemarnjenega — bile so to šape čisto navadnega lenuha, roke moža, ki se je s šestintridesetimi leti kot človek, ki živi od svojih obrestí, dal upokojiti.

Ali naj ne bo človeku hudo pri takih mislih? Če je Grčar takole klal štorovje, ni imel časa za misli, ki bi ga mučile; zvečer je utrujen in zadovoljen zlezal v svoje gnezdo, in če bo kdaj hotel res praznovati, ne potrebuje nič drugega, kakor da položi svoje roke na prsi v krsti iz porbarvanega smrekovega lesa.

Tako sedi človek pri ubogem drvarju in mu je nevoščljiv!

Gospod Boltežar me je splašil iz mojega premišljevanja.

»Dober dan, gospod Hubert! Le povedati sem vam hotel — je že tukaj«

»Kdo?«

»Učiteljica! — Erika Grubelnik!«

»Tako! In kdo je šel po njo na postajo?«

avtomobilov, predvidnosti pri vožnji in v padcu števila uradno zabeleženih avtomobilov za 6%. Toda celo v Ameriki, kjer že pride na vsakega petega človeka en avtomobil in kjer je postala avtomobilna vožnja nekaka druga človeška narava, je mogoče vsak trenutek opaziti, kako malo jih zna res dobro voziti. Večina zagreši vedno znova one napake, ki povzročajo največ smrtnih avtomobilskih nesreč. Leta 1930 beležijo v Ameriki radi neizšolanosti v vožnji 26.800 smrtnih žrtev in 800 tisoč ranjenih. Vsak 147. Amerikanec je bilo to leto ali lažje ali smrtno povožen od avtomobila.